

CineGrid biedt filmmakers de ruimte

Door Frank Kresin

High Definition Television (HDTV) rukt in snel tempo op. In steeds meer huiskamers zijn de grote platte schermen te vinden die scherpere en helderdere beelden bieden dan ooit. Tussen de uitvinding en de invoering van HDTV lag meer dan 20 jaar. Ondertussen werkt Waag Society met een aantal organisaties aan CineGrid – beelden meer dan vier keer zo scherp als HD, met nog veel beter geluid. De techniek is er klaar voor, maar zijn de makers dat ook?

BETHANY DE FOREST/ROBIN NOORDA

Bethany de Forest en Robin Noorda werken samen aan films waarin ze de grenzen opzoeken van de audiovisuele technologie. Ze experimenteren met camera's zonder lens, hun *Videocamera Obscura*, tabletop decors, geïllustreerde beeldcomposities en improvisatie. Er wordt nu gewerkt aan een stop-motion animatie, *Arthropods*, waarbij een fotocamera telkens één beeld schiet, met fantasievolle decors, mute-rende insecten en veel effecten. Robin: "We willen filmen alsof we aan het jammen zijn. Improvisatie-animatie noemen we dat. Er is wel een script, in drie dagen geschreven, maar iedere dag bedenken we hoe we de tekeningen daarvan omzetten in iets tastbaars." Die tekeningen bevatten kleurrijke landschappen en een verhaal van geboorte en groei, leven en dood. Bethany: "Ik werk veel met gevonden materialen en daar maak ik iets van: suikerklontjes als

bouwstenen, haakjes van wekflessen als stoeltjes."

Robin zorgde voor het script en het storyboard, Bethany maakt de modellen en de decors die ze samen animeren. Daarmee halen ze maximaal acht seconden materiaal

per dag en uiteindelijk een fantastische film met oogverblindende details.

Harry Schreurs van de Nederlandse Film en Televisie Academie wees hen op de mogelijkheden

van CineGrid. Robin: "Toen dacht ik: waarom niet? We willen, liefst als eerste, een nieuw medium ontdekken en CineGrid levert ons scherpere, details en schitteringen op die je normaal niet kunt filmen." Bethany: "Door al die scherpere ga je ineens weer zien waar alle decors en insecten van gemaakt zijn, niets blijft verborgen en dat geeft een bijzonder effect: realistisch en vervreemdend tegelijk. Robin: "Je gaat je juist afvragen wat je met onscherpte zoals scherptediepte gaat doen".

De film is door het Nederlandse Film Fonds gesubsidieerd.

JAAP DRUPSTEEN

Een andere Nederlandse ontwerper die met CineGrid aan de slag ging is ontwerper Jaap Drupsteen. Als grafisch vormgever ontwierp hij onder meer veel leaders voor de publieke omroep, maar ook bankbiljetten en de opvallende buitenkant van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid. Op verzoek van Waag Society maakte hij een film van één minuut op

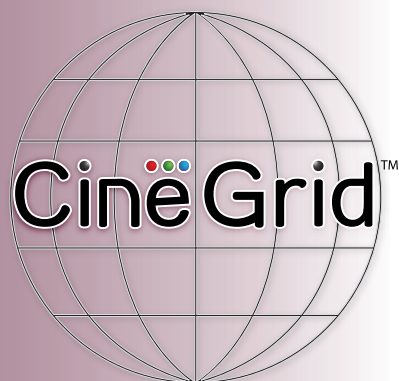
extreem hoge kwaliteit. Jaap: "Ik vond 4K interessant, nog voor ik precies wist wat het was. Als basis gebruikte ik bestaand materiaal van Thomas van Putten en mijn zoon Floris Drupsteen: een 3D-animatie die ik eenvoudig kon opblazen." Hij maakte een abstracte film waarin geometrische vormen een enorme diepte oproepen, die aan het eind ineens verdwijnt. "Ik koos dit materiaal omdat het beeld heel fascinerend is op een groot scherm. Het resultaat ziet er imposant uit, maar ik wil het juist

Arthropods van Bethany de Forest en Robin Noorda in een tabletop decor: maximaal acht seconden beeldmateriaal op een dag.

CineGrid maakt het mogelijk om beeld en geluid van extreem hoge kwaliteit te produceren en te vertonen. CineGrid werkt met beelden van minimaal 4000 pixels breed en 2000 hoog (vandaar: 4K cinema) en geluid in maximaal 16 kanalen. Dat levert een ongekennde audiovisuele ervaring, en enorme bestanden op die alleen via glasvezel kunnen worden getransporteerd. Door de samenwerking van wetenschappers, technici en kunstenaars kan in Amsterdam, voor het eerst in Europa, met CineGrid worden geëxperimenteerd.

CineGrid wordt door Waag Society ontwikkeld met onder meer de UvA, SURFnet, SARA, Dell, Technicolor, NFTA, Holland Festival, IDFA, Sandberg Instituut, Blender, MediaGilde, TNO, Syntens en verschillende buitenlandse partners. Het project komt tot stand met steun van de Amsterdam Innovatie Motor, Pieken in de Delta, de Gemeente Almere, de gemeente Amsterdam, Amsterdam topstad, Amsterdam Partners en EFRO.

licht en speels houden en ben op zoek naar nieuwe mogelijkheden. Wat betekent 4K voor de beeldtaal, het vertellen van verhalen, de timing? Daar experimenteer ik mee." Jaap werkt nu met gekoppelde beamers, een direct gevolg van het werken met CineGrid. Daarmee maakt hij audiovisuele performances. "Hoge kwaliteit is op zichzelf interessant, maar het gaat erom wat je ermee doet. Ik maak geen video-opnamen meer, maar met de computer fijne structuren en rasters die ik nooit op die manier kon laten zien: haarscherp en zonder interferentie. Dat ziet er prachtig uit, een heel nieuw veld."

MAARTEN ISAÏK DE HEER

Maarten Isaäk de Heer werkt nu twee jaar aan zijn animatiefilm *Handelingen*: een wijds panorama waarin op het eerste gezicht niets bijzonders gebeurt, maar bij nauwkeurig kijken van alles aan de hand is. De film van tien minuten bestaat uit één statisch ononderbroken shot, waarbij je als vanuit een luchtballon naar een Hollands landschap kijkt. "Ik zoek naar een combinatie van beeldende kunst

en cinema en wil een film maken waarbij de kijker zijn eigen montage kan maken. Een film die zo vol zit dat het onmogelijk is hem in één keer te bevatten, laat staan te begrijpen; die je keer op keer moet zien en waarin je iedere keer iets anders ziet. Terwijl ik hem maakte werd het formaat steeds groter, totdat het resultaat niet meer op een normaal scherm paste. Toen ontdekte ik 4K."

Het renderen van de film, die geheel in Flash is gemaakt, duurt telkens twee weken. Maarten werkt tegelijkertijd in een aantal lagen waardoor het onmogelijk is het geheel ineens te zien en alles in zijn hoofd gebeurt. Tijdens het MediaPark Jaarcongres in mei werd de film in ruwe versie voor het eerst vertoond. "Dat was een bijzondere ervaring. Ik keek en zag dat het werkt – je ogen schieten van de ene plek op het doek naar de andere, iedereen ziet iets anders maar blijft geboueid. En ik zelf... ik zag dat het nog veel voller moest!"

De film wordt nu afgemaakt en is in januari 2009 gereed.

TOEKOMST

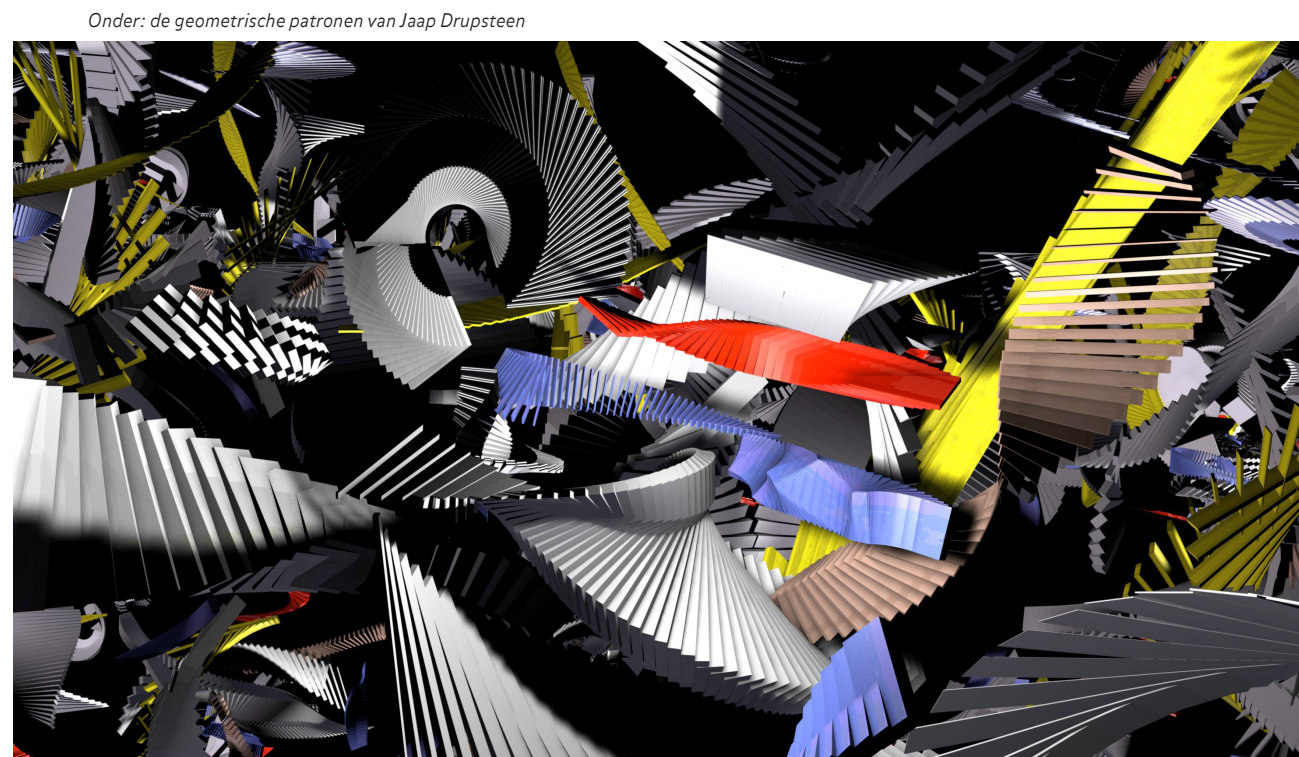
Eén van de grondleggers van CineGrid is Tom DeFanti, werkzaam bij de University of California San Diego. Hij was al in 1974 betrokken bij experimenten waarbij computers werden gebruikt om videobeelden te maken. "Er is altijd meer content nodig. Toen wij begonnen was er vrijwel geen materiaal, nog veel minder dan nu. Door een podium te bieden waarop uitwisseling kon plaatsvinden stonden we aan de wieg van een heel nieuwe ontwikkeling."

Naar verwachting komen er vanaf 2009 meer mogelijkheden om met CineGrid te experimenteren. Bij deze technologie geldt vanzelfsprekend: zien en doen is geloven. Wie daarin geïnteresseerd is, kan zich aanmelden voor de nieuwsbrief van CineGrid via de onderstaand webadres (rechtsonder op de webpagina onder 'Mailinglijst CineGrid').

waag.org/cinegrid

Boven: het panoramisch landschap van Maarten Isaäk de Heer in 'Handelingen'.

Onder: de geometrische patronen van Jaap Drupsteen